

РЕШЕНИЕ

№ 5296

гр. София, 01.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав,
в публично заседание на 26.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ева Пелова

при участието на секретаря Зорница Димитрова и при участието на прокурора Михаела Николаева, като разгледа дело номер **4012** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ, вр. чл. 28, ал. 2 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/.

Образувано е по искова молба на Т. Д. Д., чрез пълномощника му – адв. П. срещу Агенция по вписванията с цена на иска 675 лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди, вследствие на отменен с влязло в сила решение Отказ № 20200117200319/20.01.2020 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията да извърши вписвания на промени по партидата на [фирма]. В исковата молба се твърди, че вредите произтичат от платени държавна такса и адвокатски хонорар във връзка с обжалване на отказа пред СГС. В съдебно заседание адв.П. моли съда да уважи изцяло иска, като основателен и доказан. Претендира разноски, съгласно представен списък.

Ответникът - Агенция по вписванията, редовно призовани, не изпращат процесуален представител. Аргументи за неоснователност на иска са изложени в отговора по исковата молба. Претендира се присъждането на разноски, прави се възражение за прекомерност на адвокатския хонорар, заплатен от ищеца за настоящото производство.

Представителят на СГП счита предявения иск за неоснователен и недоказан.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

С постановен от длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията Отказ № 20200117200319/20.01.2020 г. на ищеца е отказано да се извършат вписвания на промени по партидата на [фирма]. Същият е обжалван по съдебен ред и е отменен с Решение № 268/05.02.2020 г., постановено по т. д. № 212/2020 г. по описа на СГС. В производството пред СГС ищецът е ползвал адвокатска защита, видно от приложения договор за правна защита и съдействие, като е заплатил в брой на 23.01.2020 г. сумата от 350 лева. В договора е посочен неговия предмет - за изготвяне и депозиране на жалба срещу Отказ № № 20200117200319/20.01.2020 г. на ТРРЮЛНЦ и процесуално представителство пред СГС. Видно от материалите по делото, за образуване на т.дело № 212/2020г., по описа на СГС е внесена държавна такса от 25 лева. Междувременно на 21.01.2020г. между ищеца и адв. П. е сключен договор за правна защита и съдействие, с предмет даване на становище от адв.П. относно възможността и основанията за обжалване на отказа, с вписването, че при подписването му доверителят заплаща на адвоката възнаграждение в размер на 300 лева за осъществяване на правното съдействие. Разноските на ищеца в производството по обжалване на отказа възлизат на 675 лева. Сумата от 300 лева същият е заплатил в брой на 21.01.2020г., на 23.01.2020 г. сумата от 350 лева за адвокатска защита, видно от приложените договори за правна защита и съдействие, а 25 лева е внесъл като държавна такса за образуване на т.дело № 212/2020г., по описа на СГС.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Искът е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, при упражняване на чиято административна дейност се твърди да са причинени вредите, доколкото дейността на Агенция по вписванията се характеризира като административна. Действията по вписванията, обявяванията и заличаванията в търговския регистър се извършват от служители в Дирекция „Длъжностни лица по регистрация“ в Агенцията по вписванията, чийто правомощия са визирани в чл. 15 от Устройствения правилник на Агенцията по вписванията. Агенцията и длъжностните лица по регистрация са административни органи по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на АПК, тъй като принадлежат към системата на изпълнителната власт и са носители на административни правомощия, овластени със закон. Изменението на чл. 28, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, препраща към ЗОДОВ за реда за репарирание на вредите, причинени от Агенция по вписванията на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията. Съгласно чл.25, ал.1 и ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ отказът за вписване на регистрация подлежи на обжалване пред окръжния съд по седалището на търговеца. Съдът разглежда жалбата в състав от един съдия в закрито заседание по реда на глава Двадесет и първа от ГПК. Производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ е едностранно и охранително по своята същност, поради което направените за него разноски от молителя не биха могли да се възложат на насрещната страна, какъвто е вложеният смисъл и в чл.541 ГПК. Тъй като липсва специален ред за присъждане на извършените разноски, които представляват вреда за ищеца, приложимост намира разпоредбата на чл.28, ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ, съобразно която Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, на длъжностни лица по регистрацията, по реда на ЗОДОВ. Съдът приема, че отмененият отказ представлява незаконосъобразен административен акт по смисъла на чл.28, ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ и причинените от него вреди могат да се компенсират по реда на чл.1 от ЗОДОВ.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при/или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата или общината по посочения ред.

В процесния случай ищецът претендира вреди от отменен отказ № 20200117200319/20.01.2020 г. на длъжностно лице към Търговския регистър, с който е отказано вписване на промени по партидата на дружеството. Следователно, от една страна е налице акт, издаден в регистърно производството с охранителен характер - едностранно и безспорно, целящо да осигури съдебно съдействие на търговци за вписване на подлежащи на вписване обстоятелства и за обявяване на подлежащи на обявяване актове, а от друга страна – актът, издаден в това производство законодателят е приравнил на административен, доколкото вредите от незаконосъобразността му се претендират по реда на чл. 1 ЗОДОВ. С оглед на това отказът от вписване в търговския регистър не е административна дейност и не се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, но е приравнен на административен акт по силата на чл 28, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ, поради и което е налице първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ: отменен по съответния ред акт, приравнен на административен такъв.

Доколкото вредите се изразяват в платена сума за консултация и обжалване на отказа за регистрация, който е отменен от съда като незаконосъобразен, следва въпросът дали направените разноски имат характер на пряка и непосредствена последица от този отказ и дали е налице

причинно-следствена връзка между постановения отказ за вписване на обстоятелствата по партидата на дружеството и настъпването на вредите, като последните следва да бъдат неизменен, обективно и закономерно настъпил резултат от незаконосъобразния акт. Причинна връзка е налице, когато може да се отговори положително, че без постановяване на незаконосъобразния акт претендираните вреди не биха настъпили. В конкретната хипотеза се установява, че заплатените разноски следват по време постановения незаконосъобразен акт на длъжностното лице по регистрация. С приетите по делото писмени доказателства – договори за правна защита и съдействие от 21.01.2020г. и 23.01.2020 г., в които изрично е вписано, че договореното възнаграждение в размер на 300, съответно 350 лева са платени в брой от ищеца, безспорно се установява, че имуществото на ищеца се е намалило със сумата от 650 лева, заплатена като адвокатско възнаграждение за правна помощ, изразяваща се в предварителна консултация, изготвяне на жалба по делото и процесуално представителство. Безспорно се установява също така по делото, че ищецът е внесъл по сметка СГС държавна такса в размер на 25 лева. Адвокатското възнаграждение и държавната такса са вреда за ищеца доколкото установената парична сума е излязла от патримониума му, вследствие на което имущественото му състояние е намалено. Следователно налице е и втората изискуема предпоставка - вреда, в случая имуществена. Правната помощ, предоставяна от адвокат в

производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ не е задължителна, но това е призната и гарантирана от закона възможност за всеки участник в съдебно производство, за която услуга страната в охранителното производство дължи плащане в минимален размер от 200 лева при разглеждане на делото в закрито съдебно заседание и 300 лева при проведено открито съдебно заседание по жалба, съгласно чл. 11 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /в редакцията, приложима към датата на осъществената правна помощ/. Освен това обжалването на отказа, постановен от длъжностното лице при ответника пред СГС, е свързано със задължителното заплащане на държавна такса. С оглед на изложеното настоящият съдебен състав намира, че е доказано по несъмнен начин, че е налице съдебна отмяна на незаконосъобразен акт на длъжностно лице от Агенция по вписванията, в резултат на който за ищеца има произтекли имуществени вреди, изразяващи се в направени от него разходи за адвокатско възнаграждение и заплатена държавна такса по сметка на СГС. Освен това съдът намира, че се доказва и другата кумулативна предпоставка - причинна връзка между вредата и незаконосъобразния акт на длъжностното лице при ответника, защото без постановяването на този незаконосъобразен отказ на длъжностното лице по регистрация, разноските за адвокатско възнаграждение, включително и дължимата държавна такса, нямаше да бъдат сторени. Ето защо относно тази сума пряка и непосредствена причинна връзка несъмнено е налице. Сторените разноси следват пряко от упражняване правото на ищеца за обжалване отказа на длъжностното лице по регистрация и са такива, които не биха били реализирани, ако такъв акт не бе постановен.

По отношение обаче на претендираните вреди от 350 лева, представляващи адвокатско възнаграждение, съдът намира същите за частично доказани. В производството по чл. 1 ЗОДОВ в тежест на ищеца е да докаже не само, че за адвокатския хонорар, претендиран като обезщетение е заплатен, но и че същият е заплатен именно за извършената от адвоката работа. В случая адвокатския хонорар в размер на 350 лева е договорен и заплатен за изготвяне и депозиране на жалба срещу Отказ № 20191227141636-2/03.01.2020 г. на ТРРЮЛНЦ и процесуално представителство пред СГС. Видно от приложеното решение на СГС, същото е разгледано в закрито заседание, при което процесуално представителство не е осъществявано в открито съдебно заседание. Работата на адвоката по това дело се изразява само в изготвяне на жалба против отказа.

Съгласно чл. 11 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения /в редакцията приложима към датата на договаряне на адвокатското възнаграждение и изготвяне и депозиране на жалбата/ за обжалване на откази за вписване в Агенцията по вписванията или друг регистър минималното адвокатско възнаграждение е 200 лева. По тези съображения съдът счита, че доказаният, разумен, обоснован и справедлив размер на обезщетението, съобразно критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, който размер е съответен на обема на извършената правна защита и съдействие и следва да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото ѝ от ответника непозволено увреждане, без да накърнява или облагодетелства интересите на която и да е отстраните в производството, следва да е 200 лева, въпреки че между страните е договорен и е заплатен хонорар в размер на 350 лева. Както е изложено и в мотивите на Решение № 6767/05.06.2020 г., постановено по адм. д. № 13503/2020 г. на ВАС, страните по договорите за правна защита и съдействие са свободни да уговорят

какъвто желаят размер на адвокатските възнаграждения, независимо в каква степен той надхвърля минималния размер по Наредбата и независимо от това, дали той е съобразен с действителната фактическа и правна сложност на делата. Адвокатският труд е от изключителна важност за правната сигурност в правовата държава и целта на настоящото решение в никакъв случай не е той да бъде омаловажен. Свободната воля на страните обаче не може да се противопостави на лицето, спрямо което се реализира отговорността за разноси или отговорността на държавата за вреди и не може да бъде основание за злоупотреба с право. При реализиране на тези отговорности, тежестта, която загубилата делото страна или съответната държавна или общинска администрация понасят, трябва да отговаря на критериите за пропорционалност и справедливост. Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ са иски произведени, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на извършената работа и на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е „обоснован и справедлив“, т. е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган неправомерно увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. Тези аргументи важат и за договора за правна защита и съдействие от 21.01.2020г. за даване на становище относно възможността и основанията за обжалване на отказа, чийто размер съгласно, съгласно чл.6, т.3 от Наредбата следва да бъде редуциран до размер от 60 лева, като се отчете, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност и при липсата на данни за времетраенето на консултацията. Поради това претендиращият размер на обезщетението се явява доказан до размера на 260 лева. Следователно предявеният иск се явява доказан до размер от 285 лева, вкл. държавна такса до който следва да бъде уважен. В останалия предявен размер над 285 лв. до 675 лева следва да бъде отхвърлен. Основателността на главния иск води до основателност и на акцесорния за присъждане на законната лихва, считано от датата, от която е поискана, а именно датата на предявяване на иска - 20.05.2020 г. до окончателното изплащане на сумата.

По направеното искане за присъждане на разноси по делото от ищеца, предвид разпоредбата на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ същото се явява основателно и адекватно на осъществената защита, а именно подготвяне и депозиране на исковата молба, участие в проведено пред АССГ съдебно производство, поради което съдът не намира основание за неговото

ревизиране.

При така изложеното общият размер на разноските на ищеца възлиза на 350 лева, вкл. внесена държавна такса в размер на 50 лева, при цена на иска 675 лева. Доколкото съдът прие, че искът е частично основателен за 285 лева, съразмерно на уважената му част ответника дължи разноски на ищеца в размер на 255 лева.

С оглед отхвърлянето на част от иска основателна се явява претенцията на ответника за присъждане на разноски. Същият е представляван от юрисконсулт, изготвил писмен отговор, при което на основание чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, вр. чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ на ответника следва да се присъдят съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК Административен съд – София град, II-ро отделение, 72-ри състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на Т. Д. Д., ЕГН: [ЕГН] сумата от 285 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди вследствие на отменен с влязло в сила решение Отказ 20191227141636-2/03.01.2020 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията да извърши вписвания на промени по партидата на [фирма], ведно със законната лихва, считано от 20.05.2020 г. - датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ иска на Т. Д. Д. в останалата част за размера над 285 лева до 675 лева.

ОСЪЖДА Агенцията по вписванията да заплати на Т. Д. Д. сумата от 255 лева, представляваща деловодни разноски в настоящото производство.

ОСЪЖДА Т. Д. Д., ЕГН: [ЕГН] да заплати на Агенцията по вписванията сумата от 100 лева, представляващи разноски в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИСИ да се връчат на страните.

СЪДИЯ: